

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9P/35/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916202822
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2017:5916202822.3

Rozhodnutie

Okresný súd Ružomberok JUDr. Vladimírom Topoľančíkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, obidve v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. nar. XX.XX.XXXX., trvale bytom O. t.č. na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/35/2016-17 zo dňa 17.05.2016 odovzdané do dočasnej starostlivosti C., nachádzajúceho sa v Y., obidve v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov: N., nar. XX.XX.XXXX., trvale bytom M., t.č. B. a V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. t.č. Ubytovňa L., za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Ružomberok, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a obmedzenie rodičovských práv a povinností a nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia, takto

rozhodol:

Súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi V., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/14/2015-50 zo dňa 08.04.2015.

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi V., nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX.XX.XXXX, a obidve maloleté deti umiestňuje do detského domova V. Matka detí je povinná prispievať na výživu maloletých detí V. a C. výživným vo výške po 50,-eur mesačne na každé z maloletých detí, a to vždy do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred na účet detského domova V., č. účtu T., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec detí je povinný prispievať na výživu maloletých detí V. a C. výživným vo výške po 50,-eur mesačne na každé z maloletých detí, a to do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred na účet detského domova V. č. účtu T., počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

Súd obmedzuje obidvoch rodičov maloletých detí V. a C. vo výkone rodičovských práv ku V. a C., a to práva zastupovať a spravovať majetok maloletých detí po dobu trvania ústavnej starostlivosti.

Súd ustanovuje maloletým deťom V. a C. opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletých detí, a to na čas trvania obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V.i a C..

Súd konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a trov konania o neodkladnom opatrení.

odôvodnenie:

Dňa 11.05.2016 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku o odovzdaní maloletých detí do starostlivosti toho, koho označí súd

a súčasne podnet na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov o dočasnom odňatí maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov a nariadenie ich pobytu v zariadení C., ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky najdlhšie na 6 mesiacov. Z podnetu vyplynulo, že V. a C. boli v decembri roku 2014 odňaté zo starostlivosti rodičov N., rod. K. a V.. Rodičia detí boli nezamestnaní, požívali alkoholické nápoje, v rodine sa často vyskytovali hádky, ktoré vyústili do fyzického napadnutia matky. Rodičia nedokázali deťom zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť, a preto boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. Táto forma starostlivosti však po roku zlyhala, nakoľko u starej matky sa vyskytol problém s požívaním alkoholických nápojov, v dôsledku čoho zanedbávala starostlivosť o maloleté deti. Z uvedeného dôvodu boli obidve maloleté deti odňaté aj zo starostlivosti starej matky a predbežným (neodkladným) opatrením tunajšieho súdu č.k. 9P/79/2015-9 zo dňa 03.12.2015 boli odovzdané do dočasnej starostlivosti sestry matky maloletých detí, t.j. p. IZ.. Od uvedeného dátumu sa p. I. o deti riadne starala, snažila sa im za podpory rodiny vytvoriť harmonické rodinné prostredie. Nedostatočná starostlivosť rodičov, ekonomická a emocionálne nestabilita rodinného prostredia a v neposlednom rade i absencia blízkej vzťahovej osoby negatívne ovplyvnili zdravý psychický a sociálny vývin maloletých detí. P. I. riešila s nimi mnoho zložitých situácií týkajúcich sa emocionálneho prijatia, adaptácie na nové rodinné prostredie, spracovanie emocionálne náročných situácií, zdravotného stavu, školy, či úpravy rodinných vzťahov. Menovaná taktiež v období od decembra 2015 absolvovala aj konzultácie na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok s cieľom pripraviť na náhradnú osobnú starostlivosť a dňa 11.04.2016 si podala na súd návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Z podnetu ďalej vyplynulo, že napriek veľkej snahe a odhodlanosti, s ktorými p. I. do sprostredkovania náhradnej osobnej starostlivosti vstupovala sa u detí, (najmä u maloletého V.) začali prejavovať poruchy správania a učenia, nerešpektovali nastavené pravidlá v rodine ani autoritu p. I.. Pre problematické správanie bol vyšetrený aj pedopsychiatrom, ktorý sa vyjadril, že maloletý sa uchýľuje k impulzívnemu správaniu so sklonom ku klamstvám a prispôbovaniu si situácie podľa svojich predstáv. Maloletý sa čoraz častejšie vyjadroval, že nechce zostať bývať v domácnosti p. I., a dokonca sa vyjadril, že má z nej strach, lebo ho občas fyzicky trestá. Všetky tieto udalosti sa časom negatívne podpísali na zdravotnom stave p. I., a majú nepriaznivý dopad na jej vlastnú rodinu. Pred orgánom SPODaSK sa vyjadrila, že v súčasnosti sa už necíti na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti maloletým deťom, a preto dňa 04.05.2016 zobrala svoj návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti v plnom rozsahu späť.

2. Na základe vyššie uvedeného podnetu tunajší súd uznesením č.k. 9P/35/2016-12 zo dňa 16.05.2016 začal konanie o podnete na nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia a o uloženie výchovného opatrenia.

3. Uznesením č.k. 9P/35/2016-17 zo dňa 17.05.2016 súd nariadil predbežným opatrením odovzdanie maloletých detí V. a C.j do dočasnej starostlivosti C.

4. Dňa 16.11.2016 bolo tunajšiemu súdu doručené doplnenie podnetu ÚPSVaR Ružomberok zo dňa 11.05.2016, v ktorom predmetný úrad poukázal na to, že potom, ako boli obidve maloleté deti odovzdané neodkladným opatrením do dočasnej starostlivosti C., rodičia maloletých detí nevykonali dostatočné kroky k tomu, aby si upravili pomery a mohli si deti opätovne prevziať do starostlivosti, keď o deti dlhodobo neprejavili skutočný záujem a ani ich nekontaktovali. Z podnetu súčasne vyplynulo, že počas tohto obdobia o deti prejavila záujem len stará matka p. Z. a príbuzní zo strany matky p. T. s rodinou. P. I. má však dlhodobo zhoršený zdravotný stav, ktorý jej napriek veľkej snahe bráni riadne vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť. Stará matka, ktorá ako jediná z rodiny verbalizovala záujem osobne sa o deti starať, mala stále problém s alkoholom, ktorý sa preukázal aj v predchádzajúcom období, naposledy v mesiaci september 2016, keď mala deti vo svojej domácnosti na hosťateľskom pobyte. Z predmetného doplnenia podnetu súčasne vyplynulo, že dosiahnutie účelu výchovného opatrenia zameraného na pobyt detí v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a následná sanácia rodinného prostredia, sa s poukazom na aktuálnu situáciu a nové skutočnosti v rodine ukazuje ako nereálne. Nie je reálne ani zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, a preto Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok avizoval zmenu a doplnenie podnetu zo dňa 11.05.2015 a navrhol, aby súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Tunajší súd v intenciách doplnenia podnetu začal uznesením č.k. 9P/35/2016-59 zo dňa 22.11.2016 konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti a odmedzenie rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom V. a C..

5. Zo správy C. zo dňa 01.02.2017 vyplynulo, že od začiatku pobytu maloletých detí v predmetnom stredisku sú deti umiestnené v profesionálnej rodine, keď počas pobytu v profesionálnej rodine si deti upevňujú vzájomné súrodenecké väzby a tiež si vytvorili citové väzby na deti i dospelých členov rodiny. Maloletý V. prejavuje intelektový potenciál pre zvládnutie školského učiva na veľmi dobrej úrovni. Vyžaduje si však individuálnu pomoc a motiváciu v príprave na vyučovanie. Jeho osobnosť je vo vývine emočne nezrelá. Ťažko znáša odmietnutie jeho požiadavky, dožaduje sa jej infantilnými prejavmi. Občas sa s práva účelovo, prevažne je však úprimný a spontánny. V popredí je u neho silná túžba zapáčiť sa a byť milovaný. Pre posilnenie sebavedomia V. potrebuje povzbudenie, pochvalu a ocenenie aj drobných úspechov. Zároveň je potrebná a primeraná konfrontácia s neúspechom a posilňovanie frustračnej tolerancie a učenie zvládnutiu neúspechu a konfliktov. Profesionálna matka zabezpečuje naplnenie špecifických výchovných potrieb maloletého V. individuálnym prístupom, toleranciou, povzbudením a podporou pri dodržiavaní hraníc a pravidiel. Aktuálne je maloletý V. žiakom 4. ročníka ZŠ s veľmi dobrým prospechom. Od začiatku pobytu v profesionálnej rodine bol zaznamenaný výrazný posun najmä v oblasti kontroly emócií a zvládania záťaže. Celkovo lepšie spolupracuje aj pri príprave na vyučovanie. Pokiaľ ide o maloletú C. jej aktuálny intelektový výkon sa javí znížený na spodnú hranicu priemeru. Na pozadí toho sú menej rozvinuté aj jej zručnosti, jemná motorika, základné počty, ako aj pochopenie logických súvislostí. Jej osobnosť je vo vývine detská, emočne deprivovaná. Prejavuje výraznú potrebu fyzického kontaktu, prítulenia. Nerešpektuje pritom hranice dospelých. Prvé mesiace o prijatí do C. bol v prostredí profesionálnej rodiny kladený dôraz najmä na emocionálnu stabilizáciu. Popri akceptujúcom a podporujúcom prístupe sa výrazne rozvinuli aj predprimárne zručnosti maloletej C.. Od septembra 2016 navštevuje C. materskú školu, kde sa veľmi dobre adaptovala do kolektívu rovesníkov. Od umiestnenia v C. obidve maloleté deti kontaktovala širšia rodina, a to T. s manželom a stará matka Z.. Na základe záujmu starej matky maloletých detí bol realizovaný i prázdninový pobyt od 27.07.2016 do 04.09.2016, kedy boli maloleté deti U. u starej matky p. Z. v jej domácom prostredí. Tento pobyt bol monitorovaný, keď deti prejavovali veľkú spokojnosť s pobytom a tiež záujem zostať v starostlivosti starej matky. Po dohode s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok bo pobyt predĺžený a deti zostali na pobyte u starej matky aj po 05.09.2016. Po vyhodnotení tohto pobytu bol začatý plán náhradnej osobnej starostlivosti u starej matky. Dňa 07.10.2016 bola však privolaná policajná hliadka ktorá konštatovala, že p. K. bola pod vplyvom alkoholu, čím bol okamžite ukončený pobyt detí u nej. Dňa 16.10.2016 boli deti premiestnené do profesionálnej rodiny, kde sú doposiaľ. Stará matka deti pravidelne telefonicky kontaktuje a zaujíma sa o ich vývin. Plán náhradnej osobnej starostlivosti u starej matky sa však javí bezpredmetný. Aktuálne nie je v rodine nikto, kto by mohol prevziať starostlivosť o deti U.. Rodičia, tak matka ako aj otec doteraz od umiestnenia v C. o deti záujem neprejavili. S maloletými deťmi U. bol realizovaný pohovor o možnosti náhradnej rodinnej starostlivosti, kedy obidve deti porozumeli významu a formám náhradnej rodinnej starostlivosti a sú otvorené pre pestúnsku starostlivosť. Súčasne však vyjadrili jednoznačnú preferenciu zotrvania v profesionálnej rodine p. M.j. Rovnako p. M. a celá jej rodina sú naklonení k poskytovaniu dlhodobej starostlivosti deťom U., keď p. M. by sa po zmene zariadenia pre deti stala zamestnancom toho istého detského domova.

6. Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a taktiež súhlasil s tým, aby súd obmedzil obidvoch rodičov vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a maloletým deťom ustanovil za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

7. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok taktiež v celom rozsahu súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi V. a C. s tým, aby boli v rámci výkonu ústavnej starostlivosti umiestnené do detského domova V. a rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným podľa ich majetkových schopností a možností. Taktiež súhlasila s tým, aby súd obmedzil obidvoch rodičov vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to vo sfére práva zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok po dobu trvania ústavnej starostlivosti a taktiež s tým, aby na túto dobu bol maloletým deťom ustanovený za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

8. Stará matka maloletých detí p. Z. súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, keď poukázala na to, že ona je s deťmi v pravidelnom telefonickom kontakte. Uviedla, že deti sú veselé a podľa jej názoru aj spokojné. V prípade, ak by v rámci nariadenej ústavnej starostlivosti boli deti naďalej umiestnené do profesionálnej rodiny, tak si myslí, že by to bola vhodná forma výkonu ústavnej starostlivosti. Taktiež súhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti maloletých detí, ktorá bola

nariadená rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/14/2015-50 zo dňa 08.04.2015, ktorým boli maloleté deti zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne požiadala o zrušenie predmetnej náhradnej starostlivosti, aby vo vzťahu k maloletým deťom mohla byť nariadená ústavná starostlivosť.

9. Rodičia maloletých detí napriek tomu, že mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané sa na pojednávanie nedostavili, keď matka maloletých detí ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní. Otec maloletých detí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie okrem výsluchu starej matky maloletých detí p. Z. oboznámením sa s listinami založenými v súdnom spise, ako aj pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 9P/14/2015, 9P/79/2015 a 9P/26/2016, pričom dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom.

11. Podľa § 38 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo, c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>.

Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o maloleté deti V. a C. boli obidve maloleté deti rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/14/2015-50 zo dňa 08.04.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.04.2015 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. nar. XX.XX.XXXX, a obidvom rodičom bola uložená povinnosť platiť na výživu každého z maloletých detí výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany Z., t.j. starej matky maloletých detí tunajší súd uznesením č.k. 9P/79/2015-9 zo dňa 03.12.2015 nariadil predbežné (neodkladné) opatrenie, ktorým odovzdal obidve maloleté deti do dočasnej starostlivosti T., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. Dňa 11.04.2016 bol tunajšiemu súdu doručený návrh T. na zverenie obidvoch maloletých detí V. a C. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, keď menovaná z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu zobrala návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti späť a súd konanie uznesením č.k. 9P/26/2016-27 zo dňa 16.05.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.10.2016, zastavil. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 11.05.2016 súd uznesením začal ex offo konanie o nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia a uloženie výchovného opatrenia voči maloletým deťom V. a C. z dôvodu, že stará matka maloletých detí Z. ktorej boli maloleté deti U. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti svoju starostlivosť nezvládala, keďže sa u nej vyskytol problém s požívaním alkoholických nápojov a súčasne osobnú starostlivosť o maloleté deti nezvládla ani teta maloletých detí T., ktorej boli obidve maloleté deti odovzdané do dočasnej starostlivosti predbežným (neodkladným) opatrením, ktoré bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/79/2015-9 zo dňa 03.12.2015. Z uvedeného dôvodu súd potom uznesením č.k. 9P/35/2016-17 zo dňa 17.05.2016 predbežným opatrením odovzdal obidve maloleté deti do dočasnej starostlivosti C.. Z doplnenia podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (keďže šetrením predmetného úradu sa nepodarilo zistiť žiadne vhodné osoby na výkon náhradnej osobnej starostlivosti a ÚPSVaR Ružomberok súčasne konštatoval, že dosiahnutie účelu výchovného opatrenia zameraného na pobyt detí v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a následná sanácia rodinného prostredia sa s poukazom na aktuálnu situáciu a nové skutočnosti v rodine ukázala ako nereálna) vyplynuli dôvody na začatie konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi U.. Na základe tohto podnetu súd uznesením č.k. 9P/35/2016-59 zo dňa 22.11.2016 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti a obmedzenie rodičovských práv voči maloletým deťom V. a C.. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že prirodzené rodinné prostredie maloletých detí v súčasnosti nemôže byť stabilným a priaznivým pre ich výchovu a vzdelávanie, keď ani jeden z rodičov neprejavuje skutočný záujem o deti a od času, kedy boli na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu zverené do dočasnej starostlivosti C. ani jeden z rodičov neprejavil skutočný záujem o maloleté deti. Súčasne súd v rámci vykonaného dokazovania vykonal šetrenie ohľadne zistenia vhodných osôb na výkon náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti U., keď osoby z blízkeho rodinného prostredia, a to Z. (stará matka maloletých detí) a T. (teta maloletých detí) v súčasnej dobe nie sú objektívne schopné vytvoriť obidvom maloletým deťom vhodné prostredie pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti, keď u starej matky maloletých detí bolo zaznamenané požívanie alkoholických nápojov a T. má zdravotné problémy. Na druhej strane má súd preukázané, že odkedy sú maloleté deti dočasne odovzdané do starostlivosti C., v rámci ktorého sú umiestnené v profesionálnej rodine, dochádza u obidvoch maloletých detí k napredovaniu po intelektovej, ako aj emocionálnej stránke a prostredie v profesionálnej rodine vytvára stabilné podmienky pre ďalšie pozitívne napredovanie maloletých detí. Uvedené okrem správy samotného C. potvrdila aj stará matka maloletých detí Z., ktorá vyjadrila súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi U. v prípade, ak by naďalej boli umiestnené v profesionálnej rodine. V tejto súvislosti súd poukazuje na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý na pojednávaní zo dňa 06.03.2017 tvrdil, že v prípade nariadenia ústavnej starostlivosti by maloleté deti boli naďalej umiestnené v profesionálnej rodine p. T., ktorá by sa stala zamestnankyňou V. po nariadení ústavnej starostlivosti. Za daného stavu, kedy rodičia maloletých detí ani najbližší príbuzní maloletých detí nezvládajú výchovu maloletých detí a nie sú schopní vytvoriť pre rozvoj maloletých detí vhodné životné prostredie, súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, aby boli umiestnené do ústavného zariadenia, ktoré dokáže zabezpečiť komplexné, stabilné a vhodné prostredie pre ďalší vývoj maloletých detí. Dôvody na nariadenie ústavnej starostlivosti súd vzhliadol v nevyhovujúcom prostredí rodičov maloletých detí, ktorí o deti neprejavujú reálny záujem ako aj v tom, že osoby potenciálne vhodné na výkon náhradnej osobnej starostlivosti v súčasnosti nedokážu zabezpečiť potrebnú starostlivosť o maloleté deti, keď stará matka maloletých detí Z. požíva alkoholické nápoje a sama súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a sestra matky maloletých detí IZ., ktorá mala deti v dočasnej starostlivosti na základe predbežného (neodkladného) opatrenia tunajšieho súdu, túto starostlivosť nezvládla a starostlivosť bola

na jej strane spojená so vznikom zdravotných problémov. Z uvedeného je potom zrejmé, že priaznivý a zdravý fyzický, psychický a sociálny vývoj maloletých detí je v prirodzenom rodinnom prostredí ohrozený. Nariadenie ústavnej starostlivosti, predstavuje závažný zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, avšak v danom prípade, keď samotná matka súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti a nie je schopná vykonávať osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi, otec maloletých detí neprejavuje o ne žiadny záujem a osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi nedokáže zabezpečiť ani najbližší príbuzní maloletých detí, súd dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi sa ukazuje ako nevyhnutné.

13. Keďže rodičia maloletých detí závažne zanedbávali výchovu maloletých detí, súd na dobu trvania ústavnej starostlivosti rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností, a to konkrétne práva zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. V nadväznosti na uvedené súd ustanovil maloletým deťom opatrovníka ÚPSVaR Ružomberok, ktorý s ustanovením do funkcie opatrovníka vyjadril súhlas, pričom súd vo svojom rozhodnutí vymedzil rozsah práv a povinností ustanoveného opatrovníka.

14. Súd súčasne, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom týmto rozhodnutím nezanikla, uložil matke maloletých detí povinnosť platiť na výživu maloletých detí výživné vo výške po 50,-eur mesačne, keď samotná matka maloletých detí sa vyjadrila, že je v jej schopnostiach a možnostiach platiť na výživu maloletých detí výživné v uvedenej výške. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že matka maloletých detí sa vyjadrila, že v súčasnosti býva spolu s jej druhom v 1-izbovom byte v Y., kde platí spolu s druhom nájomné vo výške 7.200,-Kč. Spolu s nimi býva aj ich spoločný 9 mesačný syn M.. Matka je v súčasnosti na materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 7.600,-Kč a jej priateľ pracuje v agentúre Y., kde dosahuje príjem vo výške cca X.XXX,-Kč mesačne. Pokiaľ ide o otca maloletých detí, súd mu uložil povinnosť platiť na výživu maloletých detí výživné vo výške po 50,-eur mesačne na každé z maloletých detí, keď z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že otec maloletých detí je zamestnancom spoločnosti V., kde v období od augusta 2016 do januára 2017 dosiahol príjem s priemerným vymeriavacím základom XXX,XX eur mesačne, pri úhrne poistného cca 48,-eur mesačne). Súd súčasne uložil rodičom maloletých detí povinnosť platiť výživné na maloleté deti na účet V.15. Vzhľadom na to, že maloleté deti boli doposiaľ rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/14/2015-50 zo dňa 08.04.2015 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletých detí Z., súd zrušil predmetnú náhradnú osobnú starostlivosť, keď samotná stará matka Z. súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a súčasne požiadala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Vzhľadom k tomu, že vo vzťahu k maloletým deťom neboli splnené podmienky na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, keďže súd vo vzťahu k maloletým deťom nariadil ústavnú starostlivosť, súd konanie o uloženie výchovného opatrenia zastavil.

17. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a trov konania o predbežnom (neodkladnom) opatrení, nakoľko sa jedná o konanie, ktoré mohlo, (a v danom prípade aj začalo) aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Ružomberok písomne v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a v prípade ak sa jedná o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, tak aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá rozhodnutie, ktorým sa ukladá peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.